

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/376/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114231056
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Král
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1114231056.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predseda senátu JUDr. Branislav Král a členovia senátu JUDr. Darina Kriváňová a JUDr. Alena Roštárová, v právnej veci žalobcu: Obec Lipníky, 082 12 Lipníky č. 100, zastúpenej: Advokát Pirč, s.r.o., so sídlom kpt. Nálepku č. 17, 040 01 Košice proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody v sume 62.771,90 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č.k. 10C 194/2014-99 zo dňa 22.06.2016, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 10C 194/2014-99 zo dňa 22.06.2016, **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 10C 194/2014-99 zo dňa 22.06.2016 zamietol žalobu žalobcu a žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobou doručenu súdu dňa 07.11.2014 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na náhradu sumy 62.771,90 € spolu s 5,30 % z úrokom omeškania ročne počnúc dňom 25.09.2014 do zaplatenia, titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prešov, ako aj Krajského súdu v Prešove, v zmysle ustanovenia § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobu odôvodnil na tom skutkovom základe, že bol účastníkom súdneho konania vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 17C 17/1996, z ktorého nárok žalobcu COOP JEDNOTA Prešov bol vylúčený na konanie pod sp. zn. 16C 299/2007 a v prejednávanej veci sp. zn. 10C 194/2014 bol v oboch konaniach v procesnom postavení žalovaného. Predmetom konania sp. zn. 16C 299/2007 bol uplatnený nárok o zaplatenie sumy 46.471,48 € s príslušenstvom. Okresný súd Prešov dňa 04.06.2012 rozhodol tak, že návrhu vyhovel a žalobcu v procesnom postavení žalovaného zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy v prospech COOP JEDNOTA Prešov. Doplňujúcim rozsudkom bol zamietnutý protinávrh žalobcu v procesnom postavení žalovaného v sume 50.186,64 €. Rozsudky boli potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove. Žalobca výšku škody v sume 62.771,90 € špecifikoval tak, že ide o súčet sumy vo výške 57.666,- €, ktorú si žalobca požičal v súvislosti so vznikom jeho povinnosti v zmysle právoplatného rozsudku Okresného súdu Prešov, a úroku z istiny 46.471,48 € za obdobe od 30.04.2004 - 16. 09.2013 v sume 5.111,90 €. Žalobca za nesprávny úradný postup definoval procesné úkony Okresného súdu Prešov, ako aj Krajského súdu Prešov. Za nesprávny úradný postup Okresného súdu Prešov žalobca označil postup súdu po vyhlásení rozsudku dňa 04.06.2012 z dôvodu, že zákonný sudca z predmetného pojednávania nedoručil zápisnicu účastníkom konania, pretože bola vykonaná sudkyňou jej rekonštrukcia, ktorá bola nevyhnutná z dôvodu zlyhania záznamovej techniky. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že ak zlyhala záznamová technika na pojednávaní, na ktorom sa končilo konanie na súde prvej inštancie po 16

rokoch, malo dôjsť ku faktickej rekonštrukcii zápisnice za asistencie účastníkov konania a ich právnych zástupcov a nielen na základe toho, čo si mohla zákonná sudkyňa pamätať alebo čo mala poznamenané. Za primerané by žalobca považoval zopakovanie záverečných prednesov účastníkov konania tým viac, že sa na pojednávaní zúčastnil starosta obce a právny zástupca. Okresný súd Prešov nesprávne úradne postupoval, konal v rozpore s ustanovením § 6 OSP, podľa ktorého konaním postupuje súd v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Okresný súd Prešov konal v rozpore s ustanovením § 2 OSP, podľa ktorého v občianskom súdnom konaní súdy dbajú nato, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb, a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb. Žalobcovi v procesnom postavení žalovaného bola znemožnená realizácia jeho procesných práv v podobe obrany aktuálne vznesenej kompenzačnej námietky do výšky žalovanej sumy. Zápisnica z pojednávania zo dňa 04.06.2012 neobsahuje žiadnu obranu žalobcu v procesnom postavení žalovaného. Žalobca uviedol, že ani 15 dní po uplynutí zákonnej lehoty na vyhotovenie rozsudku po jeho vyhlásení tento nebol k dispozícii a nebola k dispozícii ani zápisnica z pojednávania. Za nesprávny úradný postup Okresného súdu Prešov žalobca taktiež považoval časť súdneho konania do vyhlásenia rozsudku súdom prvej inštancie k dátumu 04.06.2012, nakoľko nebolo zrejmé, aký nárok bol predmetom konania. V tomto smere poukázal na tú skutočnosť, že v konaní pred Okresným súdom Prešov bolo uplatnených niekoľko žalobných petitov. Podľa názoru žalobcu o niektorých z nich nebolo súdom nikdy rozhodnuté. Okresný súd Prešov dňa 13.07.2010 pripustil eventuálny petit peňažného nároku 56.529,24 €, pričom vôbec nerozhodol o prvej časti eventuálneho návrhu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a výrokom rozsudku 04.06.2012 zaviazal žalobcu, v procesnom postavení žalovaného, zaplatiť sumu 46.471,48 € v prospech žalobcu COOP JEDNOTA Prešov v predmetnom konaní. Kompenzačnú námietku žalobcu, v procesnom postavení žalovaného, v sume 50.186,64 € vyhodnotil súd ako protinávrh, ktorý dopĺňujúcim rozsudkom zamietol. Tento postup okresného súdu považoval žalobca taktiež za nesprávny úradný postup z dôvodu, že nebolo Okresným súdom Prešov rozhodnuté o dvoch návrhoch žalobcu spoločnosti COOP JEDNOTA Prešov. Súd nepostupoval správne, ak obranu žalobcu, v procesnom postavení žalovaného, vyhodnotil ako protinávrh. Obranu žalobcu, v procesnom postavení žalovaného, Okresný súd Prešov neskúmal, nevedel o nej žiadne dokazovanie a právne ju nehodnotil, čím bola znemožnená realizácia práv žalobcu, v procesnom postavení žalovaného, ako účastníka konania. Okresný súd Prešov vyhodnotil kompenzačnú námietku žalobcu, v procesnom postavení žalovaného, v rozpore s ustanovením § 98 OSP a to z dôvodu, že keď po prvýkrát vzniesol kompenzačnú námietku do výšky 50.186,64 €, predmetom konania bola suma 56.529,24 €. V tejto súvislosti poukázal žalobca na tú skutočnosť, že od dátumu 13.07.2010, keď súd pripustil eventuálny petit na sumu 56.529,24 €, nemohla byť jeho obrana vnímaná ako protinávrh. Žalobca za nesprávny úradný postup súdu označil aj vyhodnotenie a posúdenie znaleckého posudku číslo 012/2008 zo dňa 28.08.2008, ktorého vyhotovenie nariadil súd. Podľa žalobcu súd nie je viazaný závermi znaleckého dokazovania a tento dôkaz má hodnotiť rovnako ako iné dôkazy podľa svojej úvahy. Súd napriek záverom znaleckého posudku priznal účastníkovi konania, v procesnom postavení žalobcu, síce nižšiu sumu ako ju určil znalec, no aj napriek tejto skutočnosti, podľa názoru žalobcu, okresný súd v tomto smere nesprávne úradne postupoval. Nekritická akceptácia záveru znaleckého posudku okresným súdom je nesprávnym úradným postupom súdu v príčinnej súvislosti s časťou škody, ktorá bola žalobcovi v procesnom postavení žalovaného Okresným súdom Prešov spôsobená. Nesprávny úradný postup okresného súdu žalobca videl aj v tom, že súd včas nepripustil zmenu petitu žalobného návrhu, o eventuálnom petite súd rozhodol až 13.07.2010 a procesne sa nevysporiadal s primárnym eventuálnym petitom o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Okresný súd Prešov neriešil časť návrhu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pričom túto otázku mal riešiť ako predbežnú. Žalobca spochybnil, či bol vôbec povinný zaplatiť žalobcovi v konaní sp. zn. 16C 229/2007 peňažné plnenie v zmysle rozsudku Okresného súdu Prešov, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov. V súvislosti s vedením konania na Krajskom súde v Prešove namietal, či na odvolacom súde rozhodol vo veci zákonný sudca.

3. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť, nakoľko rozhodnutia Okresného súdu a Krajského súdu Prešov neboli zrušené ako nezákonné a nejednalo sa ani o nesprávny úradný postup.

4. Súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Vykonaným dokazovaním z prehľadu procesných úkonov vykonaných Okresným súdom Prešov a Krajským súdom Prešov (ktorých obsah nepodlieha preskúmaniu v prejednávanej veci)

ako aj z úkonov žalobcu, vo veci sp. zn. 16C 299/2007 v procesnom postavení žalovaného vyplýva, že Okresný súd Prešov rozhodol rozsudkom o jeho povinnosti vo vzťahu k žalobcovi COOP JEDNOTA Prešov, ktorý bol potvrdený rozsudkom odvolacieho súdu, rozsudky pre nezákonnosť neboli zrušené, taktiež právoplatne bolo súdmi rozhodnuté o náhrade trov konania. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že bolo povinnosťou žalobcu, aby v konaní uniesol bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Zodpovednosť štátu za vznik škody v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniká za preukázania všetkých troch podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody, či nemajetkovej ujmy, príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, či nemajetkovej ujmy. Pri osvedčení nároku na náhradu škody musia byť jednoznačne preukázané všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu tak, že musí byť jednoznačne preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci alebo musí byť rozhodnutie pre nezákonnosť zrušené, taktiež musí byť jednoznačne preukázaný vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, resp. vydaním nezákonného rozhodnutia. Existencia všetkých troch podmienok musí byť v súdnom konaní bezpečne preukázaná a nepostačuje iba pravdepodobnostný záver o splnení niektorej z nich. Požiadavka na kumulatívne splnenie podmienok vedie k tomu, že ak nie je naplnená čo aj len jedna z podmienok, návrhu nie je možné vyhovieť bez ohľadu na to, či sú splnené ostatné podmienky. Zákon neustanovuje v akom poradí sa má súd v spore o náhradu škody jednotlivými podmienkami zaoberať, je preto na úvahe súdu, ako bude postupovať. V právnej teórii sa vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) označuje ako priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmou (akým následkom) a akou skutočnosťou (akou príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. 6. 2010, sp. zn. 5 Cdo 126/2009). Nesprávny úradný postup je porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre činnosť orgánu verejnej moci, a to pri takých úkonoch, ktoré sa neodrazia bezprostredne v obsahu vydávaného rozhodnutia. Z tohto hľadiska za nesprávny postup vedúci k zodpovednosti štátu je treba považovať nevydanie rozhodnutia, ktoré malo byť v súlade s právnymi normami vydané v určenej lehote, prípadne iná nečinnosť orgánu verejnej moci alebo iné vady v spôsobe vedenia konania, to všetko za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda či nemajetková ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom vtedy, ak je nesprávny postup orgánu štátu so vznikom škody v príčine a následku. Žalobcom napádaný nesprávny úradný postup Okresného súdu Prešov a Krajského súdu Prešov smeroval k vydaniu rozhodnutí, tento postup ako samotný nepodlieha preskúmaniu súdom v rámci konania o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. V prejednávanej veci sa žalobca nedomáhal náhrady škody v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom súdov v konaní sp. zn. 16C 299/2007 v tom smere, že by nesprávny úradný postup súdov vplynul z nečinnosti súdov pri výkone verejnej moci alebo v súvislosti so zbytočnými prietahmi v konaní, ktoré by bolo možné konštatovať na základe výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval,

že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V súlade so zásadou prezumpcie správnosti rozhodnutí nie je súd v konaní o náhradu škody titulom zodpovednosti štátu oprávnený sám posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného v inom konaní a podmienka nezákonnosti rozhodnutia je splnená len vtedy, ak bolo toto právoplatné rozhodnutie skutočne ako nezákonné zrušené alebo zmenené príslušným súdom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto súdu. V okolnostiach predmetnej veci nemožno pochybovať o tom, že tak Okresný súd Prešov, ako aj Krajský súd Prešov rozhodovali o nároku spoločnosti COOP JEDNOTA Prešov ako žalobcu, voči žalovanému - aktuálne v prejednávanej veci v procesnom postavení žalobcu, ktorý bol právoplatným rozsudkom zaviazaný na zaplatenie žalovanej sumy, a následne, ktorý bol právoplatným uznesením zaviazaný na náhradu trov konania. Bolo by v rozpore so zákonným ustanovením § 159 O.s.p., ktoré je jedným z nástrojov, ktorým zákonodarcu zabezpečuje skutočnú realizáciu práva na spravodlivé súdne konanie, ako aj dodržiavanie princípu právnej istoty, ako princípu právneho štátu, aby súd žalobu žalobcu posúdil rozdielne resp., že by súd vyhodnotil postup súdov ako nesprávny úradný postup a v ktorého príčinnej súvislosti by žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody, ktorej výšku si žalobca vyčíslil ako ujmu, ktorá mu vznikla tým, že bol ako žalovaný právoplatným rozsudkom súdu prvého stupňa zaviazaný na zaplatenie sumy 46.471,48 € s príslušenstvom v prospech spoločnosti COOP JEDNOTA Prešov, a v dôsledku vzniku povinnosti uloženej právoplatným rozsudkom uzavrel zmluvu o pôžičke. Podľa článku 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa č. I. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Citované ustanovenie je garantom nezávislosti rozhodovania sudcov. Pod nezávislosťou pritom treba rozumieť nielen nezávislosť v rozhodovaní, ale aj nezávislosť v činnosti sudcu, ktorá predchádzala rozhodnutiu. Osobitne treba zdôrazniť aj ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z., podľa ktorého je sudca predstaviteľ súdnej moci, pričom právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že nie je možné v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. hodnotiť vecnú stránku priebehu konania, vyhodnocovať, či niektorý z procesných úkonov mal sudca vykonať alebo nie, akým spôsobom mal celkovo viesť súdne konanie a vo veci rozhodnúť. Procesné úkony súdu prvého stupňa podliehajú preskúmvaniu odvolacím súdom, výhradne len v rámci vedenia konania o riadnom opravnom prostriedku, resp. dovolaciemu súdu v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorých výsledkom je súd v občianskom súdnom konaní viazaný. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ustanovením, § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle zásady úspechu účastníka v konaní, avšak úspešný žalovaný si v konaní náhradu trov konania voči žalobcovi, ktorý v konaní úspech nemal, neuplatnil z dôvodu, že mu trovy konania v súvislosti s prejednanou vecou nevznikli. Preto rozhodol tak, že nepriznal žalovanému náhradu trov konania. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 1, § 2, § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm.a) bod 1, § 5 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1 a 2, § 9 ods. 1 a 2, § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d) CSP - konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa § 365 ods.1 písm. h) CSP - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že súd prvej inštancie vyslovil v odôvodnení napadnutého rozsudku na jeho str. 10 ods. 2 názor, že v prejednávanej veci sa žalobca nedomáhal náhrady škody v tom smere, že by nesprávny úradný postup vyplynul z nečinnosti súdov. Toto konštatovanie nie je v súlade so žalobou, ani s vyjadrením sa na pojednávaní konanom dňa 29.2.2016. Rovnako nie je v súlade ani s textom odôvodnenia samotného rozsudku na konci jeho druhej strany a na začiatku jeho tretej strany. Už v samotnej žalobe na jej str. 3 konštatovali, že Okresný súd Prešov e dňa 13.7.2010 pripustil eventuálny petit žalobcu zo dňa 28.4.2004, a to v prvej jeho časti o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a v druhej jeho časti požadovaného zaplatenia sumy 56 529,24€ (pôvodné konanie vedené na OS v Prešove, sp. zn. 16C/299/2007). K tomu tvrdili, že nikdy nebolo rozhodované a ani doposiaľ nebolo rozhodnuté o prvej časti eventuálneho petitu, pričom v uvedenom období si uplatnili kompenzačnú námietku na sumu nižšiu, ako bola výška uplatneného peňažného plnenia (OS Prešov ju v konečnom rozhodnutí vyhodnotil ako protinávrh). Keďže ani o jednom uvedenom návrhu nebolo rozhodnuté, nemožno takýto nesprávny úradný postup vyhodnotiť ináč ako nečinnosť súdu. V tomto smere preto vnímajú odôvodnenie napadnutého rozsudku prvej inštancie (do istej miery) za protirečivé a v danej časti aj za nepreskúmateľné, čo zakladá aj inú vadu konania. Nemôžu akceptovať na totožnej str. 10 tvrdenie súdu, že za nesprávny postup vedúci k zodpovednosti štátu je treba považovať nevydanie rozhodnutia, čo preukázali, a v ďalšom texte na totožnej strane rozsudku je tvrdené, že sa údajne nedomáhali nesprávneho úradného postupu súdov,

ktorý by mal vyplynúť z ich nečinnosti. Nepreskúmateľnosť tejto časti odôvodnenia rozsudku je v tom, že sa súd prvej inštancie jednoznačne nevyjadril napr. k otázke zákonnej povinnosti súdu (Okresného súdu Prešov) rozhodnúť o prvej časti eventuálneho petitu, ak vyhovel (hoci čiastočne) jeho druhej časti. Rovnako nezaujal stanovisko k údajnému protinávru (protižalobe), o ktorom nebolo vôbec konané, vrátane neobdržania akejkoľvek výzvy k zaplateniu súdneho poplatku zaň. Z aspektu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prešov poukázali na jeho nečinnosť, keď nerozhodol o eventuálnom petite vtedajšieho žalobcu podaním zo dňa 13.7.2010 (o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti eventuálne o zaplatenie sumy 1 703 000 Sk (56 529,24€). Súd totiž rozhodol o inom návrhu vtedajšieho žalobcu zo dňa 17.2.2010, keď po čiastočnom späťvzatí žaloby na peňažné plnenie zostala predmetom konania suma 46 471,48 €. Na zhodnej str. 10 napadnutého rozsudku súd prvej inštancie vyslovil svoje konštatovanie, že v súlade so zásadou prezumpcie správnosti rozhodnutí nie je súd v konaní o náhradu škody titulom zodpovednosti štátu oprávnený sám posudzovať zákonnosť rozhodnutia vydaného v inom konaní. S takýmto názorom možno vo všeobecnosti súhlasiť, ibaže žalobca v žiadnom štádiu konania netvrdil, že škoda mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím. Rovnako nenamietali nezávislosť v rozhodovaní sudcu. Nestotožňuje sa s názorom, že nečinnosť sudcu nemôže byť hodnotená ako nesúladná so zákonom. Takáto nečinnosť je v právnej praxi všeobecne akceptovaná v časovej rovine (prieťahy v konaní), ale rovnako k nej môže dôjsť aj v rovine vecnej, keď sudca vôbec nerozhodne o niektorom z uplatnených nárokov. Takýmto hodnotením a posúdením nečinnosti v súdnom procese nemôže dochádzať k zasahovaniu do nezávislosti súdov. V dotknutom konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Prešov, sa výrok okresného súdu dotkol majetkových pomerov žalovaného (teraz žalobcu) napr. v časti trov konania. Ak by totiž okresný súd rozhodol o prvom eventuálnom petite zo dňa 13.7.2010, vtedajší žalovaný by bol v konaní jeho úspešným účastníkom s právom na náhradu trov konania. V skutočnosti nečinnosťou súdu bol výsledok opačný. Nečinnosť Okresného súdu Prešov vždy vnímali aj v tom, že hoci ich kompenzačnú námietku vyhodnotil ako protinávrh, nikdy sa o ňom nevedlo dokazovanie. Nemali tak procesnú možnosť preukázať dôvodnosť uplatneného nároku. Tým nemali možnosť podať ani opravný prostriedok proti akémukoľvek (neexistujúcemu) výroku. Pre prípadné podanie samostatnej žaloby titulom uplatnenej kompenzačnej námietky uplynula premlčacia doba. Na str. 3 napadnutého rozsudku sa súd prvej inštancie okrajovo dotkol otázky spornosti rozhodovania zákonného sudcu na Krajskom súde v Prešove ako na odvolacom súde. Poukázal na nesprávny postup predsedníčky tohto súdu, ktorá udelila výnimku v rozpore s rozvrhom práce súdu a svojim listom zo dňa 11.2.2014 adresovaným žalobcovi vecne vyvrátila svoje opatrenie zo dňa 12.11.2012. V opatrení z 12.11.2012 je totiž tvrdené, že odvolací senát bol určený náhodným výberom, nakoľko neexistovala výnimka podľa bodu 2.4. špecifických pravidiel určovania zákonného sudcu Rozvrhom práce na rok 2012. Avšak z listu zo dňa 11.2.2014 jednoznačne vyplýva, že odvolaciemu senátu nebol spis pridelený náhodným výberom, ale na základe výnimky, ktorú udelila totožná osoba - predsedníčka Krajského súdu v Prešove. Súd prvej inštancii túto skutočnosť vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu nehodnotil, teda v rozsudku sa týmto tvrdením o nesprávnom úradnom postupe funkcionárky súdu v podstate nevysporiadal. Náhodný výber zákonného sudcu/senátu je procesom správy súdnictva, teda nejedná sa o priamu rozhodovaciu činnosť súdu, ani o zasahovanie do jej obsahu. Preto nie je dôvod, aby sa súd prvej inštancie nemohol, alebo nemal vysporiadať s týmto tvrdením žalobcu, čo taktiež považuje žalobca aj za inú vadu tohto konania. Žalobca svojim odvolaním nepreferuje nevôľu voči rozsudku súdu prvej inštancie, ale domáha sa odpovede na dôležitú okolnosť v procese a postupe odvolacieho súdu v Prešove. Upriamuje pozornosť odvolacieho súdu práve na listinu zo dňa 11.2.2014, keď predsedníčka Krajského súdu v Prešove konštatovala udelenie výnimky vlastne na úkor dvoch jeho senátov - a to senátu 2Co a 10Co. Pri senáte 2Co tvrdila, že senát v minulosti neprejednával vec samú, ale rozhodoval len o trovách konania. K tomu poukazuje na právny názor NS SR v jeho uznesení 1 Obdo/34/2016 zo dňa 8.6.2016, ktoré obdržali v inej právnej veci dňa 2.8.2016, keď na str. 6 uvádza: Ďalšou výnimkou zo zásady pod bodom 1/ sú podľa písmena e/ veci, ktoré boli vrátené súdu prvého stupňa ako predčasne predložené a opätovne predložené krajskému súdu, a tieto sa prideliť tomu senátu, v ktorom je zadelený sudca, ktorý vec vybavil inak. Práve takýmto postupom je zabezpečené, že pri vrátení veci inak, len z dôvodu odstránenia procesných nedostatkov konania na prvom stupni, ktoré nebránia prejednaniu veci odvolacím súdom po ich odstránení, bude následne zabezpečené opätovné prejednanie už pôvodne náhodne vybratým senátom, ktorý sa považujeme za senát zákonný. Vec vybavená inak nie je podľa žalobcu jednoznačne obsahovo vymedzená v žiadnom právnom predpise, ale predstavuje zaužívanú prax, ktorá je opakom rozhodovania súdu vo veci samej (meritórne rozhodovanie). Pod „vec vybavenú inak“ by malo spadať aj rozhodovanie o trovách konania aj z dôvodu, že v konaní na Okresnom súde Prešov, pôvodne vedenom pod sp. zn. 17C 17/1996, bola vec vylúčená na samostatné konanie (sp. zn. 16C 299/2007) medzi

totožnými účastníkmi konania, pričom pôvodné konanie bolo zastavené a okresný súd v ňom rozhodol o náhrade trov konania v prospech žalobcu. Odvolací súd (senát 2Co) však o odvolaní vtedajšieho žalobcu rozhodol procesne odlišne - zmenil napadnuté uznesenie s tým, že o trovách odvolacieho konania sa prenecháva konečnému rozhodnutiu o veci. Po rozhodnutí súdu vo veci samej na Okresnom súde Prešov dňa 4.6.2012, mala byť vec opätovne pridelená senátu 2Co, ktorý už vybavil v roku 2007 vec inak. Aj keby nedošlo k takémuto duplicitnému pochybeniu pri postupe pridelenia odvolacieho spisu, napriek tomu nesprávnym úradným postupom predsedníčky Krajského súdu v Prešove rozhodoval na odvolacom súde nezákonný senát. Súd prvej inštancie poukázal vo svojom rozsudku na možnosť priznania žalobou uplatneného nároku len za splnenia troch podmienok vzniku zodpovednosti za škodu: nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi postupom a škodou. Z napadnutého rozsudku však nie je zrejmé, či súvisiaci text na str. 8 až 9 predstavuje všeobecnú právnu teóriu, alebo sa viaže na konkrétne prejednávajúcu vec. Nie je tak dostatočne zrejmé, či pre priznanie nároku nespĺnil žiadnu so spomínaných podmienok, alebo len niektorú z nich. Za takéhoto procesného stavu žalobca vníma, že nespĺnil žiadnu z troch podmienok, s čím nemôže súhlasiť. Doterajším opisom skutkových a procesných skutočností (nečinnosť - nerozhodovanie o eventuálnom petite, nerozhodovanie o protižalobe a nesprávny úradný postup pri pridelení odvolacieho spisu) dostatočne preukázal splnenie existencie prvej podmienky. Škodu v žalobe vyčíslil, pričom jej minimálna výška môže spočívať aj v zaplatených trovách konania, keďže v konaní by bol úspešný, ak by sa rozhodovalo prinajmenšom o prvej časti eventuálneho petitu. V príčinnej súvislosti medzi nečinnosťou Okresného súdu Prešov pri nekonaní o eventuálnom petite, ale predovšetkým o jeho kompenzačnej námietke (ktorú súd vyhodnotil ako protižalobu), bol žalobca povinný zaplatiť niečo, čo vlastne už zaplatil vo výške uplatnenej kompenzácie, resp. vo výške sumy uvedenej v protižalobe. Navrhuje, aby sa odvolací súd venoval právnej otázke, či senát, ktorému bol odvolací spis pridelený nesprávnym úradným postupom, mohol postupovať vo svojej činnosti správnym úradným postupom. Je nesporné, že jeho rozhodnutie je záväzné. Avšak o opatrení predsedníčky Krajského súdu v Prešove sa dozvedeli až v čase, ktorý Ústavný súd SR vyhodnotil tak, že ústavná sťažnosť bola podaná oneskorene. Uviedol, že obdobné opatrenia predsedov súdov sa účastníkom konania nedoručujú. V ich prípade navyše senát, ktorému bola udelená neoprávnená výnimka z rozvrhu práce pre rok 2012, konal pod spisovou značkou senátu, ktorému bola vec pridelená náhodným výberom. Preto ani pri komunikácii s odvolacím súdom nebolo možné rozpoznať zmenu senátu včas po pridelení spisu na základe výnimky. Navrhuje, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a vrátil mu ho na ďalšie konanie s tým, že o trovách odvolacieho konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, hoci mu bolo odvolanie doručené spolu s výzvou na vyjadrenie.

7. V priebehu konania vstúpil do platnosti zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, účinný od 1.7.2016, (ďalej len CSP). Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd preskúmal vec, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania § 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem; § 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 23.03.2021; o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu, ich právni zástupcovia, upovedomené zákonným spôsobom (§ 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 CSP).

9. Z podaného odvolania vyplýva žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, a to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takúto vadu žalobca vidí v tom, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa žalobca nedomáhal náhrady škody v tom smere, že by nesprávny úradný postup vyplynul z nečinnosti súdov, čo považuje žalobca za protirečivé a v danej časti aj za nepreskúmateľné, keďže namietal, že Okresný súd Prešov nikdy nerozhodol o prvej časti eventuálneho petitu o určenie vlastníckeho práva

k nehnuteľnosti, uplatnenú kompenzačnú námietku vyhodnotil ako protinávrh, o ktorom vôbec nebolo konané, pričom nemožno takýto nesprávny úradný postup vyhodnotiť inak ako nečinnosť.

10. Odvolací súd k vyššie uvedenému odvolaciemu dôvodu uvádza, že ako vyplýva zo skutkového opisu uvedeného žalobcom v žalobe a zopakovaného aj v odvolaní, žalobca za nesprávny úradný postup považuje nečinnosť súdov, ktorá spočíva v tom, že nerozhodli o prvej časti eventuálneho petitu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, že žalobcom uplatnenú kompenzačnú námietku vyhodnotili ako protinávrh, o ktorom vôbec nebolo konané. Z rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/17/1996-208 zo dňa 26.02.2007, (právoplatného dňa 17.04.2007) vyplýva, že ním bolo rozhodnuté o zastavení konania o určenie vlastníckeho práva. Zároveň konanie o zaplatenie sumy 1.703.000,- Sk súd vylúčil na samostatné konanie, ktoré bolo vedené ďalej pod sp.zn. 16C/299/2007. Z rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 04.06.2012 č.k. 16C/299/2007-254 a dopĺňacieho rozsudku č.k. 16C/299/2007-260 zo dňa 04.06.2012, (právoplatného dňa 05.04.2013) vyplýva, že Okresný súd Prešov rozhodol aj o protinávru žalobcu v procesnom postavení žalovaného a to tak, že protinávrh zamietol. Z odôvodnenia predmetného rozsudku vyplýva, že vznesenú kompenzačnú námietku žalobcu v procesnom postavení žalovaného súd vyhodnotil ako protinávrh. Krajský súd Prešov v odvolacom konaní sp. zn. 10Co/97/2012, 10Co/98/2012 rozsudok Okresného súdu zo dňa 04.06.2012 č.k. 16C/299/2007-254 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 04.06.2012 potvrdil (s výnimkou výroku o trovách konania). V odôvodnení svojho rozsudku Krajský súd Prešov ako súd odvolací preskúmaval aj námietky o vadách konania súvisiacimi s rozhodovaním o rozšírení žaloby o eventuálny petít na peňažné plnenie uznesením zo dňa 13.07.2010 t.j. po tom, čo už došlo k zastaveniu konania o určenie vlastníckeho práva, ako aj k čiastočnému zastaveniu konania ohľadne sumy 10.057,75 eur. Krajský súd k tomu uviedol, že takéto oneskorené rozhodnutie o pripustení eventuálneho petitu nepredstavuje vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, v dôsledku čoho sa na ňu podľa § 212 ods. 3 O.s.p. neprihliadalo. Taktiež Krajský súd Prešov uviedol, že pokiaľ ide o spochybňovanie obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 04.06.2012, na ktorom malo dôjsť k úprave kompenzačnej námietky, toto nebolo v konaní ničím preukázané. Žalovaný (žalobca) bez akýchkoľvek pochybností žiadal prisúdiť viac, než čo uplatnil žalobca po čiastočnom zastavení konania. V dôsledku toho bol preto prejav žalovaného správne posúdený ako protinávrh. Odvolací súd uvádza, že z predmetných právoplatných rozhodnutí súdov je zrejmé, že tieto konali a rozhodli tak o petite na určenie vlastníckeho práva (konanie bolo zastavené), ako aj o protinávru žalobcu (zamietnutý protinávrh) a v svojich rozhodnutiach vyhodnotili aj námietky žalobcu v procesnom postavení žalovaného týkajúce sa žalobného petitu, kompenzačnej námietky a rekonštrukcie zápisnice o pojednávaní. Preto ak žalobca dôvodil, že nesprávny úradný postup súdov spočíva v ich nečinnosti, t.j., že nerozhodli o prvej časti eventuálneho petitu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, a že žalobcom uplatnenú kompenzačnú námietku vyhodnotili ako protinávrh, o ktorom vôbec nebolo konané, tak s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uzavrel, že tieto tvrdenia žalobcu nie sú dôvodné, nakoľko súdy o týchto skutočnostiach konali a právoplatne rozhodli. Žalobca preto nepreukázal svoje tvrdenia o nesprávnom úradnom postupe spočívajúcom v nečinnosti súdov z týchto dôvodov a nepreukázal tak ani základ svojho nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

11. Odvolací súd ďalej uvádza, že správne súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení poukázal na to, že žalobca sa nedomáhal náhrady škody v súvislosti s prípadným nesprávnym úradným postupom súdov v konaní sp. zn. 16C 299/2007 v tom smere, že by nesprávny úradný postup súdov vyplynul z nečinnosti súdov pri výkone verejnej moci, alebo v súvislosti so zbytočnými priesťahmi v konaní, ktoré by bolo možné konštatovať na základe výsledkov vybavenia sťažnosti na priesťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na priesťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok priesťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov. Z uvedeného odôvodnenia je teda zrejmé, že žalobca nečinnosť súdu (priesťahy) nepreukázal ani žiadnym z vyššie uvedených spôsobov, ktoré by zakladali jeho právo na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nečinnosti súdov.

12. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie z § 157 ods. 2 OSP (procesný právny predpis platný do 30. 06. 2016, teraz § 220 CSP) vyplýva súdu povinnosť v odôvodnení jeho rozsudku jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje súd za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil, keď na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. V zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudským práv a základným slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil z jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Odvolací súd má za to, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré jasne, stručne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Namietaným rozhodnutím nebolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces, ktorý zahŕňa i právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie riadne odôvodnil, vyhodnotil dôkazy v zmysle t. § 132 OSP (procesný právny predpis platný do 30. 06. 2016). Následne na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam. Preto námietka odvolateľa o protirečivosti odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nie je dôvodná.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žiadna takáto procesná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie však z obsahu spisu nevyplýva, a preto dospel odvolací súd k záveru, že tento odvolací dôvod neobstojí.

14. Z obsahu odvolania žalobcu vyplýva, že namietal nesprávne právne posúdenie danej veci súdom prvej inštancie. V súvislosti s námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci podľa je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie na správne zistený skutkový stav použil správny právny predpis a to zákon č.514/2003 Z.z. v znení platnom a účinnom v rozhodnom čase s uvedením príslušných ustanovení predmetného zákona, ktoré na zistený skutkový stav aj správne aplikoval.

15. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza, že hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva žalobcu na náhradu škody je v danom prípade ustanovenie § 9 zákon č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

16. Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku vyplývajúceho z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a jeho správnosť je potrebné posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo

oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, keďže znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote zodpovedajúcej právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

17. Zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať príčinu, ktorá ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

18. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku ktorú nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

19. Žalobca si v konaní uplatňuje škodu (majetkovú ujmu) vo výške 62. 771,90 eur, ktorá pozostáva zo sumy pôžičky a nákladov na jej vrátenie vo výške 57.660 eur a úroku z istiny vo výške 5.111,90 eur, ktorú si žalobca zobral na úhradu pohľadávky v prospech oprávneného COOP JEDNOTA Prešov. Odvolací súd k tomu uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že žalobca v konaní na Okresnom súde Prešov sp. zn. 16C/299/2007 v procesnom postavení žalovaného bol právoplatným rozsudkom zaviazaný na úhradu sumy vo výške 46.471,48 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania spoločnosti COOP JEDNOTA Prešov. Predmetné právoplatné rozhodnutie súdu nebolo zrušené. Na úhradu pohľadávky si zobral pôžičku. Sumu pôžičky a náklady odplaty za ňu, celkom sumu vo výške 62.771,90 eur, požaduje žalobca v tomto konaní uhradiť ako náhradu škody vzniknutej v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdov. Z uvedeného je preto zrejmé, že finančné prostriedky vo výške 62 .771,90 eur žalobca vynaložil na plnenie, ktoré mu vyplývalo z právoplatného rozsudku súdu ktorým bol zaviazaný na plnenie a nie v príčinnej súvislosti s namietaným nesprávnym úradným postupom súdov. Možno preto uzavrieť, že žalobcom požadovaná výška náhrady škody nevznikla v

príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom orgánov verejnej moci (súdov). Preto odvolací súd konštatuje, že nebola naplnená žiadna z troch kumulatívnych podmienok vzniku nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ktorými sú nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

20. Žalobca v odvolaní namietal aj nezákonný senát Krajského súdu Prešov v odvolacom konaní. Toto tvrdenie žalobcu nebolo preukázané, pričom z odpovede predsedníčky KS Prešov zo dňa 11.2.2014 vyplýva, že vo veci v odvolacom konaní rozhodol zákonný senát na základe pridelenia veci náhodným spôsobom, nakoľko neexistoval dôvod na udelenie výnimky z pridelenia veci náhodným výberom. Odvolací súd k tomu uvádza, že porušenie práva na zákonného sudcu je dôvodom na podanie dovolania, ktoré žalobca voči rozhodnutiu odvolacieho súdu nepodal. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR vo veci podanej ústavnej sťažnosti žalobcu, III ÚS 622/2014- 9 zo dňa 21.10.2014.

21. Odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a tieto vyhodnotil v súlade s ust. § 195 CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s dôvodmi týkajúcimi sa odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu na náhradu škody spôsobenej orgánom štátu, sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 CSP zdôvodnil.

22. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd žalobu zamietol je vecne a právne správny, je výsledkom vykonaného dokazovania, a ako taký ho odvolací súd potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 C.s.p.).

23. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému nepriznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania zo spisu nevyplývajú.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ODS. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za

nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).